

Organizácia a podmienky výchovy a vzdelávania v základných školách a školských zariadeniach od 22. 6. 2020

Úvod

Tento dokument rešpektuje opatrenia a rozhodnutia relevantných úradov účinných od 22. júna 2020, a to hlavne opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR a Rozhodnutie ministra školstva, vedy, výskumu a športu.

Tento dokument bol vytvorený ako pomocný materiál pri postupnom otváraní základných škôl, základných škôl pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, základných škôl pri zdravotníckych zariadeniach a školských klubov detí. Primerane sa aplikuje aj na ostatné školské zariadenia (napr. ZUŠ, CVČ). V prípade ak je potrebné, zriaďovatelia konzultujú s regionálnym úradom verejného zdravotníctva (ďalej len „RÚVZ“) organizačné kroky v súlade s aktuálnymi hygienicko – epidemiologickými nariadeniami.

Podľa rozhodnutia ministra sa zriaďovatelia v spolupráci s riaditeľmi škôl a školských zariadení môžu alebo mohli rozhodnúť, vzhľadom na ich miestne podmienky (vývoj šírenia nákazy COVID-19), či vyššie uvedené školy a školské zariadenia otvoria a v akom režime.

Odporúčame, aby prevádzka vo bola zabezpečená tak, aby zákonní zástupcovia žiaka mohli žiaka odovzdať do školy a školského klubu detí pred začiatkom svojej pracovnej doby a prebrať žiaka po jej skončení v max. dĺžke trvania 10. hod.

Hlavnou zmenou od 22. júna 2020 je, že rozhodnutím ministra školstva, vedy, výskumu a športu sa obnovuje školské vyučovanie vo všetkých ročníkoch základnej školy, ak tak rozhodne zriaďovateľ.

Základné odporúčania

- Škola zverejní oznam na vchodových dverách, ktorý hovorí, za akých podmienok nemôže nastúpiť dieťa do základnej školy (príloha č. 4).
- Obsah a formu všetkých vzdelávacích a záujmových činností je nutné voliť tak, aby boli zaistené hygienicko – epidemiologické opatrenia.
- Pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci základnej školy v súlade s aktuálnymi hygienicko – epidemiologickými nariadeniami a podľa svojho uváženia a možností zabezpečia rozstupy medzi žiakmi pri výchovno – vzdelávacom procese.

Zriaďovateľ

V prípade, že k 22. 6. 2020 (resp. v neskoršom termíne) otvára školu (po šírení nákazy COVID-19) po prvýkrát:

- Vydá pokyn riaditeľom základných škôl na zabezpečenie dôkladného čistenia priestorov základnej školy a školského klubu detí a dezinfekcie priestorov, pred otvorením po mimoriadnom prerušení prevádzky základnej školy a školského klubu detí, kvôli prevencii nákazy COVID-19.
- Zabezpečí prevádzku základnej školy a školského klubu detí vo svojej pôsobnosti maximálne na desať hodín denne.
- V spolupráci s riaditeľom základnej školy pre všetkých zamestnancov základnej školy a školského klubu detí a ich prevádzku zabezpečí dostatok dezinfekčných prostriedkov pre osobnú hygienu a dezinfekciu, ako aj osobné ochranné prostriedky. Pre prevádzku základnej školy a školského klubu detí zabezpečí primerané množstvo bezdotykových teplomerov a zásobníkov na papierové utierky do umyvární vrátane papierových utierok.
- V spolupráci s riaditeľom základnej školy a zamestnancami základnej školy a školského klubu detí zrealizuje prípravu povolenia prevádzky k určenému termínu, vrátane činností súvisiacich so stravovaním.
- V prípade podozrenia na ochorenie COVID – 19 v ZŠ bezodkladne rieši vzniknutú situáciu s miestne príslušným RÚVZ, zamestnancami základnej školy, školského klubu detí a zákonnými zástupcami.

Riaditeľ

V prípade, že k 22.6.2020 (resp. v neskoršom termíne) otvára školu (po šírení nákazy COVID-19) po prvýkrát:

- Vydá pokyny, upravujúce podmienky konkrétnej základnej školy a školského klubu detí na obdobie do konca školského roku 2019/2020 vo veciach:
 - ✓ prevádzky a vnútorného režimu základnej školy a školského klubu detí do konca školského roku 2019/2020,
 - ✓ podmienok na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov.
- Pri prvom nástupe do práce všetci zamestnanci základnej školy a školského klubu detí vyplnia dotazník o zdravotnom stave pred návratom do zamestnania (príloha č. 1).
- Zabezpečí v súčinnosti so zriaďovateľom plynulú prevádzku základnej školy a školského klubu detí, ak zriaďovateľ rozhodne o ich otvorení.
- V prípade možností sa odporúča ranný filter pri vstupe do základnej školy.

Personálne zabezpečenie prevádzky základnej školy

Ak pedagogický zamestnanec, odborný zamestnanec alebo nepedagogický zamestnanec má problém nastúpiť na riadny výkon práce v zmysle pracovnej zmluvy a tento problém spočíva

v obave o zdravie (ak je táto opodstatnená) alebo objektívnej prekážke na jeho strane, môže sa so svojim zamestnávateľom dohodnúť na neprítomnosti v práci.

Vychádzajúc z možností, ktoré Zákonník práce ponúka, môže tento zamestnanec požiadať o:

- čerpanie dovolenky,
- home office, ak prácu podľa pracovnej zmluvy môže vykonávať aj z miesta mimo pracoviska,
- prekážku v práci na strane zamestnanca zo zdravotných dôvodov (napr. PN určená lekárom),
- resp. inú prekážku na strane zamestnanca podľa § 141 ods. 3 Zákonníka práce, ktorý ustanovuje, že:
Zamestnávateľ môže poskytnúť zamestnancovi
 - a) ďalšie pracovné voľno z dôvodov podľa odseku 2 s náhradou mzdy alebo bez náhrady mzdy,
 - b) pracovné voľno z iných dôvodov ako podľa odseku 2 s náhradou mzdy alebo bez náhrady mzdy,
 - c) pracovné voľno na žiadosť zamestnanca s náhradou mzdy alebo bez náhrady mzdy,
 - d) pracovné voľno s náhradou mzdy, ktoré si zamestnanec odpracuje.

Zákonný zástupca

- Zodpovedá za dodržiavanie hygienicko-epidemiologických opatrení pri príchode žiaka do základnej školy a pri odchode žiaka zo základnej školy (nosenie rúšok, dodržiavanie odstupov, dezinfekcia rúk v zmysle aktuálnych opatrení ÚVZ SR).
- Zabezpečí pre svoje dieťa každý deň rúško a papierové jednorazové vreckovky.
- Dodržiava pokyny riaditeľa školy, ktoré upravujú podmienky prevádzky konkrétnej základnej školy do konca školského roku 2019/2020.
- Predkladá pri prvom nástupe žiaka do základnej školy, alebo po každom prerušení dochádzky žiaka do základnej školy v trvaní viac ako tri dni písomné vyhlásenie o tom, že žiak neprejavuje príznaky prenosného ochorenia a nemá nariadené karanténne opatrenie (príloha č. 2).
- V prípade, že u dieťaťa je podozrenie alebo potvrdené ochorenie na COVID_19, bezodkladne o tejto situácii informuje príslušného vyučujúceho a riaditeľa školy. Povinnosťou zákonného zástupcu je aj bezodkladne nahlásenie karantény, ak bola dieťaťu nariadená lekárom všeobecnej zdravotnej starostlivosti pre deti a dorast alebo miestne príslušným regionálnym hygienikom. Za týchto podmienok je dieťa zo školy vylúčené.

Organizácia výchovno – vzdelávacieho procesu

Dobrovoľná účasť žiakov na vyučovaní v základnej škole resp. nemožnosť zúčastňovať sa vyučovania v základnej škole z dôvodu naplnenia kapacity, neumožňuje základnej škole pokračovať vo vzdelávaní podľa školského vzdelávacieho programu. Pre školu je alebo bude nevyhnutné – v prípade, ak sa otvorí po 22. 6. 2020 - zmeniť organizáciu vyučovania (úprava rozvrhu, úprava vnútorného časového členenia vyučovacieho dňa) a brať do úvahy fakt, že časť žiakov sa vzdelávajú v základnej škole nezúčastní. Z tohto dôvodu základné školy majú možnosť autonómne koncipovať štruktúru vyučovacieho dňa a takisto majú možnosť

autonómne upraviť obsah a formu vzdelávania. Zároveň je nevyhnutné, aby prítomnosť žiakov v škole mala význam nielen pre rozvoj vedomostí, zručností a kompetencií žiakov, ale aj pre pedagogických zamestnancov (rozvoj kreativity pri koncipovaní obsahu a formy vzdelávania spôsobom, ktorý je pre žiakov príťažlivý).

V tejto súvislosti upozorňujeme, že je v platnosti Usmernenie ŠŠI, podľa ktorého: „Štátna školská inšpekcia ubezpečuje, že si uvedomuje zložitú situáciu, v ktorej sa ocitli učitelia a riaditelia škôl, a preto je prirodzené, že bude rešpektovať všetky tie odchýlky od noriem (vrátane nastavenia špecifických režimov samotného vzdelávania po prípadnom obnovení prevádzky škôl), ktoré upravujú oblasť výchovy a vzdelávania a ktoré boli vynútené súčasnou situáciou, pokiaľ negatívne nezasiahnu do základných práv detí a žiakov.“

ŠŠI pripravila vzory zápisov do triednej knihy počas mesiaca jún 2020, ktoré sú uvedené v prílohe č. 3.

Podľa platného usmernenia k obsahu a organizácii vzdelávania žiakov základných škôl počas mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v školách v školskom roku 2019/2020 sa písomné a ústne skúšanie nerealizuje najmenej tri týždne „od nástupu žiakov do školy“. Vzhľadom na charakter výchovno – vzdelávacieho procesu, ktorý budú školy uskutočňovať, odporúčame, aby sa písomné a ústne skúšanie nerealizovalo do konca školského roku 2019/2020.

Odporúčame, aby pre žiakov, ktorí sa nezúčastňujú vyučovacieho procesu, škola zabezpečila vzdelávanie tak, ako je to pri ich neprítomnosti v štandardnom režime napr. pri chorobe, resp. podľa svojich možností.

Základná škola do konca školského roku sa pri organizácii spoločných akcií – besiedky, rozlúčky so školským rokom a iné hromadné podujatia, riadi aktuálnymi opatreniami ÚVZ SR. Neodporúčame školám organizovať školy v prírode a viacdňové školské výlety do konca školského roku 2019/2020.

Opatrenia školy kvôli prevencii nákazy COVID-19

- Pri ceste do školy sa žiaci riadia aktuálnymi opatreniami ÚVZ SR a pokynmi RÚVZ. Sprevádzajúce osoby sa vo vnútorných priestoroch školy nepohybujú.
- Odporúčame minimalizovanie zhromažďovania osôb pred základnou školou.
- Základná škola v spolupráci so zriaďovateľom zabezpečí dezinfekciu rúk všetkých osôb pri vstupe do budovy, a to dezinfekčným prostriedkom vhodne umiestneným.
- Zákonný zástupca predkladá pri prvom nástupe žiaka do základnej školy, alebo po každom prerušení dochádzky v trvaní viac ako tri dni písomné vyhlásenie o tom, že žiak neprejavuje príznaky prenosného ochorenia a nemá nariadené karanténne opatrenie (príloha č. 2).
- Žiak si v šatni do skrinky odloží rezervné rúško (pre prípad znečistenia svojho používaného rúška).
- Žiak si odchádza umyť ruky bežným spôsobom, ktorý je v súlade s aktuálnymi hygienicko – epidemiologickými nariadeniami.
- Žiak nosí rúško všade vo vnútorných priestoroch základnej školy, okrem svojej skupiny v interných a externých priestoroch školy, kde prebieha výchovno - vzdelávací proces.

- Nepedagogický zamestnanec školy nosí rúško alebo ochranný štít v súlade s aktuálnymi opatreniami ÚVZ SR. Pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec (napr. asistent učiteľa alebo špeciálny pedagóg) majú odporúčené nenosiť rúško alebo ochranný štít pri výkone výchovno-vzdelávacieho procesu, v ostatných prípadoch nosia rúško alebo ochranný štít v súlade s aktuálnymi opatreniami ÚVZ SR.
- V miestnosti, v ktorej sa zdržuje skupina, je zabezpečené časté a intenzívne vetranie.
- Odporúčame organizovať aktivity tak, aby bolo možné väčšiu časť dňa tráviť vonku či už v areáli školy, alebo mimo neho podľa podmienok školy. V externom prostredí odporúčame vykonávať aj telesno-výchovne aktivity, nie vo vnútornom prostredí telocvične.
- Základná škola opakovane upozorňuje žiakov na dodržiavania hygienických pravidiel pri kašľaní a kýchaní.
- Rukavice pre bežné činnosti nie sú nutné, potrebné sú napr. pri príprave jedla, likvidácii odpadov, dezinfekcii atď.
- Toalety musia byť vybavené mydlom v dávkovači a jednorazovými papierovými utierkami (obrúskami) pre bezpečné osušenie rúk. Odporúčame nepoužívať textilné uteráky a vzduchové sušiče rúk.
- Odporúčame nepoužívať klimatizačné zariadenia a ventilátory.
- Upratovanie a dezinfekcia toaliet prebieha minimálne dvakrát denne a podľa potreby.
- Upratovací personál musí byť informovaný a poučený o sprísnených podmienkach upratovania a o potrebe priebežného čistenia a dezinfekcie dotykových plôch, ostatných povrchov a predmetov.
- Dôkladné čistenie všetkých miestností, v ktorých sa žiaci, pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci a ďalší zamestnanci školy nachádzajú, sa musí vykonávať najmenej raz denne.
- Dezinfekcia dotykových plôch, ostatných povrchov alebo predmetov, ktoré používa zvlášť veľký počet ľudí, musí byť vykonávaná minimálne dvakrát denne a podľa potreby (napr. kľučky dverí).
- Odporúčame zabezpečiť smetné koše tak, aby nebol nutný fyzický kontakt rúk s košom pri zahadzovaní odpadu (napr. odstránenie vrchného uzáveru koša a pod.)

Stravovanie

- Podľa miestnych podmienok, počtu žiakov a personálu je možné zabezpečiť školské stravovanie v bežnej podobe. Pre externých stravníkov musí mať školská jedáleň, resp. výdajná školská jedáleň, zriadené výdajné okienko tak, aby sa eliminoval kontakt s internými stravníkmi.
- Výdaj jedla je potrebné uskutočniť do troch hodín od jeho prípravy, inak môže dôjsť k jeho znehodnoteniu.
- Odporúčame, podľa kapacitných možností školy, aby stravu vydával personál, žiaci si sami jedlo a pitie nedokladali a nebrali si ani príbory zo spoločnej nádoby, pokiaľ nie sú zabalené v servítkke. Príbory môže vydávať personál spolu s jedlom, ako doteraz.
- Pri príprave jedál a pri vydávaní jedál je nutné dodržiavať bežné hygienické pravidlá.

Pri podozrení na ochorenie

- Nikto s príznakmi infekcie dýchacích ciest, ktoré by mohli zodpovedať známym príznakom COVID-19 (zvýšená telesná teplota, kašeľ, zvracanie, kožná vyrážka, hnačky, náhla strata chuti a čuchu, iný príznak akútnej infekcie dýchacích ciest) nesmie vstúpiť do priestorov základnej školy.
- Ak žiak v priebehu dňa vykazuje niektorý z možných príznakov COVID-19, je nutné umiestniť ho do samostatnej miestnosti a kontaktovať zákonných zástupcov, ktorí ho bezodkladne vyzdvihnú. O podozrení na nákazu COVID – 19 základná škola informuje príslušný RÚVZ tak, ako je to v prípade iných infekčných ochorení.
- Ak sa u zamestnanca základnej školy alebo školského klubu detí objavia príznaky nákazy COVID – 19 v priebehu jeho pracovného dňa, bezodkladne o tom informuje riaditeľa školy a opustí školu v najkratšom možnom čase s použitím rúška.

V prípade potvrdenia ochorenia

- Základná škola postupuje podľa usmernenia miestne príslušného RÚVZ.

Všetky ustanovenia tohto dokumentu, okrem tých, ktoré sú uvedené v rozhodnutí ministra, majú odporúčací charakter. Zriaďovateľ spoločne so základnou školou ich bude realizovať podľa svojich možností a o všetkých skutočnostiach bude informovať zákonných zástupcov žiakov obvyklým spôsobom.

Tento dokument sa vzťahuje na základné prevádzkové podmienky základných škôl a školských klubov detí po dobu trvania potreby dodržiavania epidemiologických opatrení a odporúčaní. Upravuje iba tie základné prevádzkové podmienky, ktoré sa líšia (či sú upravené nad rámec) od štandardných podmienok vyplývajúcich zo školských, hygienických, pracovnoprávných a ďalších predpisov.